

Sygn. akt III Ca 232/17

Dnia 23 sierpnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie

następującym:

Przewodniczący:	SSO Agnieszka Skrzekut - sprawozdawca SSO Urszula Kapustka SSR del. Małgorzata Hybel
Protokolant:	Katarzyna Gołyźniak

po rozpoznaniu w dniu 23 sierpnia 2017 r. w Nowym Sączu

na rozprawie

sprawy z powództwa G. C.

przeciwko Polskiemu Biuru (...)w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Targu

z dnia 9 stycznia 2017 r., sygn. akt I C 166/15

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że w pkt I w miejsce daty 07 kwietnia 2015 r. wpisuje datę 24 marca 2015 r.;

2. w pozostałym zakresie apelację oddala;

3. kosztami postępowania apelacyjnego obciąża powoda.

(...)

Sygn. akt III Ca 232/17

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9.01.2017r. Sąd Rejonowy w Nowym Targu w sprawie z powództwa G. C. przeciwko Polskiemu Biuru (...)w W. o zapłatę zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 8 953,35 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 7.04.2015r. do dnia zapłaty (pkt I), w pozostałej części powództwo oddalił (pkt II), zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 512,90 zł tytułem kosztów procesu (pkt III) i nakazał ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Nowym Targu od pozwanego kwotę 485,10 zł tytułem zaliczki na wynagrodzenie biegłego (pkt IV).

Sąd Rejonowy ustalił, że (...) sp z o.o. likwidująca szkody w imieniu (...) Company SE z siedzibą w R. w dniu 16.10.2013r. przyjęła informację o zdarzeniu drogowym z dnia 21.09.2013r. w K., które spowodował kierowca pojazdu V. nr rej. (...) posiadający polisę OC (...). Podczas tego zdarzenia uszkodzony został pojazd powoda- motocykl H. (...). Kalkulację naprawy i szkody sporządzono w systemie A. dla pojazdu marki (...) w dniu 28.10.2013r. ustalając ich wysokość na kwotę 9 380,89 zł, którą wypłacono. Kalkulacja kosztu naprawy sporządzona przez (...) Sp. z o.o. została sporządzona dla innego modelu, niż pojazd powoda, jak również pominięto uszkodzenia pojazdu powoda możliwe do identyfikacji na podstawie dostępnej dokumentacji fotograficznej. Koszt naprawy uszkodzeń pojazdu powoda przywracający pojazd do stanu sprzed zdarzenia z dnia 21.09.2013r., przy założeniu przeprowadzenia naprawy poza autoryzowaną siecią naprawczą stanowiłby w czasie wystąpienia szkody kwotę

18 338,24 zł, a w przypadku przeprowadzenia naprawy w zakładzie naprawczym będącym autoryzowanym serwisem producenta pojazdu kwotę 19 523,96 zł. Żaden

z elementów motocykla powoda wskazanych przez niego nie posiada uszkodzeń w postaci deformacji, pęknięć czy odkształceń, ale uszkodzenia powłoki lakierowej w postaci zarysowań, otarć lub obić powstałych w skutek wywrócenia się motocykla na lewą stronę. Przywrócenie stanu tych elementów do stanu sprzed ww. zdarzenia jest możliwe i sprowadza się do naprawy lakierniczej.

Sąd I instancji wskazał, że z opinii biegłego z zakresu mechaniki i budowy pojazdów jednoznacznie wynika, że koszt naprawy, a w związku z tym wysokość odszkodowania za uszkodzenie pojazdu motocykla powoda ustalono w systemie A. na podstawie wartości części zamiennych i robocizny dotyczących innego pojazdu, niż pojazd powoda. W ocenie Sądu Rejonowego bezprzedmiotowe jest, czy producent motocykla H. miałby dopuszczać możliwość naprawy lakierniczej elementów, które biegły zakwalifikował do lakierowania, skoro z opinii jednoznacznie wynika, które elementy można przywrócić do stanu sprzed zdarzenia w dniu 21.09.2013r. poprzez wykonanie naprawy lakierniczej, co powoduje usunięcie szkody. Powołał się Sąd na treść art. 805 § 1 k.c. oraz art. 821 k.c. i art. 822 k.c., zaś o kosztach orzekł na zasadzie art. 98 § 1 k.p.c.

Powyższy wyrok w zakresie pkt I w części dotyczącej zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 7.04.2015r. do dnia zapłaty oraz w zakresie pkt II zaskarżył powód apelacją, w której zarzucił naruszenie:

1. art. 217 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. przez pominięcie zgłoszonego prawidłowo wniosku dowodowego o zwrócenie się przez Sąd do producenta pojazdu – (...) sp. z o.o. z pytaniem, czy producent dopuszcza możliwość naprawy lakierniczej elementów zakwalifikowanych w opinii biegłego do lakierowania, podczas gdy dowód ten dotyczy okoliczności mającej istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, a sporne okoliczności nie zostały dostatecznie wyjaśnione,

2. art. 233 k.p.c. przez dokonanie błędnej, swobodnej oceny materiału dowodowego i przyjęcie, iż elementy motocykla H. można przywrócić do stanu sprzed zdarzenia przez wykonanie naprawy lakierniczej, podczas gdy z oświadczenia oficjalnego przedstawiciela H. (...) w Polsce jednoznacznie wynika, iż producent w żadnym wypadku nie przewiduje możliwości lakierowania poszczególnych elementów motocykla,

3. art. 233 k.p.c. w zw. z art. 278 k.p.c. przez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i oparcie rozstrzygnięcia na dowodzie

z opinii biegłego, podczas gdy biegły w odpowiedzi na pytanie Sądu

o wyjaśnienie, czy producent motocykla H. (...) i jego przedstawiciele w Polsce dopuszczają możliwość przeprowadzenia naprawy lakierniczej elementów zakwalifikowanych w wydanej przez niego w sprawie opinii, nie zwrócił się ani do producenta, ani do przedstawiciela o zajęcie stanowiska w tej kwestii, ani też nie został upoważniony do wypowiedzania się w imieniu tych podmiotów, a zatem nie zostało wyjaśnione, czy zgodnie z technologią producenta naprawa powłoki lakierniczej motocykla marki H. jest dopuszczalna, a ponadto poprzez pominięcie przez Sąd okoliczności, iż biegły w swojej opinii jednoznacznie wskazuje, że nie jest w stanie udzielić odpowiedzi na zadane przez Sąd pytanie, a zatem jego opinia jako niepełna nie powinna stanowić podstawy rozstrzygnięcia,

4. art. 817 k.p.c. w zw. art. 481 k.p.c. przez zasądzenie odsetek od dnia 7.04.2015r. do dnia zapłaty, podczas gdy pozwany pozostawał w zwłoce od dnia następującego po upływie 30 dni od dnia zgłoszenia szkody, a zatem odsetki winny być zasądzone od dnia 16.11.2013r. do dnia zapłaty.

Wskazując na powyższe zarzuty, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie I przez zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kwoty

10 568,35 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 16.11.2013r. do dnia zapłaty, ponowne rozstrzygnięcie co do kosztów postępowania przed Sądem

I instancji oraz o zasądzenie od strony pozwanej na jego rzecz kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Apelujący wniósł nadto o uzupełnienie materiału dowodowego i przeprowadzenie przez Sąd II instancji dowodu polegającego na zwróceniu się przez Sąd do producenta pojazdu – (...) sp. z o.o.

z pytaniem, czy producent dopuszcza możliwość naprawy lakierniczej elementów zakwalifikowanych w opinii biegłego do lakierowania, albowiem dowód ten nie został przeprowadzony przez Sąd Rejonowy, a jego przeprowadzenie jest niezbędne dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się uzasadniona jedynie częściowo, a to w zakresie ustalenia początkowego biegu terminu odsetek od zasądzonych świadczenia.

Na wstępie należy wskazać, że stosownie do treści art. 382 k.p.c., sąd drugiej instancji ma nie tylko uprawnienie, ale wręcz obowiązek rozważenia na nowo całego zebranego w sprawie materiału oraz dokonania własnej, samodzielnej i swobodnej jego oceny, w tym oceny zgromadzonych dowodów (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z 17.04.1998r., sygn. akt II CKN 704/97). Sąd odwoławczy nie ogranicza się jedynie do kontroli sądu pierwszej instancji, lecz bada ponownie całą sprawę, a rozważając wyniki postępowania dowodowego przeprowadzonego przed sądem pierwszej instancji, władny jest ocenić je samoistnie.

W sprawie nie zachodzą uchybienia, które Sąd Okręgowy bierze pod uwagę z urzędu, a których skutkiem byłaby nieważność postępowania – art. 378 § 1 k.p.c.

Sąd Rejonowy dokładnie przeprowadził postępowanie dowodowe, oceniając w sposób wnikliwy zgromadzony materiał dowodowy, co doprowadziło do poczynienia prawidłowych ustaleń faktycznych, które nie zostały w apelacji skutecznie zakwestionowane. Sąd Okręgowy ustalenia te w całości przyjmuje i uznaje za własne. Sąd Okręgowy, co do zasady akceptuje także wnioski prawne Sądu I instancji skutkujące rozstrzygnięciem zawartym w zaskarżonym orzeczeniu, za wyjątkiem zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 7.04.2015r. Zdaniem Sądu Okręgowego zachodziły bowiem podstawy do zasądzenia tych odsetek od daty wcześniejszej, a to od dnia 24.03.2015r. Równocześnie należy stwierdzić, że żądanie apelującego zasądzenia tych odsetek od dnia 16.11.2013r.

(a więc od dnia zgłoszenia szkody) nie jest zasadne. Sąd Okręgowy podkreśla, że w każdej rozpoznawanej sprawie należy indywidualnie badać, kiedy roszczenie stało się wymagalne. W przypadku bowiem, gdy świadczenie jest już wymagalne i nie zostało spełnione przez dłużnika, wierzyciel od tej daty ma prawo do naliczania odsetek. W okolicznościach przedmiotowej sprawy istotnym jest, że po zgłoszeniu szkody przez G. C. ubezpieczyciel przystąpił do jej likwidacji. Termin 30 dni na wypłatę odszkodowania był jednak przedłużany, bowiem ubezpieczyciel

w piśmie z dnia 8.11.2013r. informował, iż czynności ustalające okoliczności zdarzenia ciągle trwają. Decyzją z dnia 5.12.2013r. ubezpieczyciel przyznał powodowi odszkodowanie w kwocie łącznej 9 380,89 zł., którą wypłacił. G. C. taka kwota nie satysfakcjonowała i pismem z dnia 13.03.2015r. wezwał ubezpieczyciela do zapłaty kwoty 18 206,64 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi po upływie 30 dni od dnia zgłoszenia szkody. Jeżeli poszkodowany nie określi wysokości roszczenia, a zakład, mając dane do jego ustalenia, nie oświadczy, jaką kwotę uważa za

właściwe odszkodowanie, powstaje w zasadzie stan opóźnienia, uprawniający wierzyciela do żądania odsetek. Z chwilą wypłacenia kwoty ustalonej przez ubezpieczyciela obowiązek wypowiedzenia się odnośnie do tego, czy jest ona odpowiednia, powraca do wierzyciela (poszkodowanego, uprawnionego z ubezpieczenia OC). W świetle powyższego, w ocenie Sądu Okręgowego dopiero od daty doręczenia tego wezwania o zapłatę, w którym wysokość roszczenia została sprecyzowana, można mówić o opóźnieniu ze strony ubezpieczyciela. Nie można, bowiem wykluczyć sytuacji, że po zlikwidowaniu szkody uprawniony do odszkodowania nie kwestionował przyznanej kwoty, a wówczas nie zachodziłoby opóźnienie ze strony ubezpieczyciela. W aktach przedmiotowej sprawy brak dokumentu, z którego wynikałoby, kiedy pismo pełnomocnika powoda z dnia 13.03.2015r. zostało ubezpieczycielowi doręczone. Sąd Okręgowy przyjął więc, że data 24.03.2015r., w której ubezpieczyciel sporządził pismo zatytułowane „odpowiedź na wezwanie do zapłaty” i stwierdził, że nie znajduje podstaw do zmiany ustaleń w sprawie sposobu rozliczenia szkody i wysokości przyznanego odszkodowania, stanowi datę pewną, od której można przyjąć już opóźnienie ze strony ubezpieczyciela. W związku z tym, w ocenie Sądu Okręgowego, jako początkowy bieg terminu odsetek za opóźnienie powinna być ustalona data 24.03.2015r.

Mając na względzie powyższe, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok, o czym orzekł jak w punkcie 1 sentencji na podstawie art. 386 § 1 k.p.c.

W zasadniczej zaś części apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie, bowiem zarzuty w niej zawarte okazały się bezzasadne.

Chybiony okazał się w szczególności zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisu art. 217 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. Zgodnie bowiem z treścią art. 217 k.p.c., strona może aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej. Wykładnia cytowanego przepisu prowadzi do wniosku, że dotyczy on postępowania stron, określając ich uprawnienia i obowiązki w postępowaniu dowodowym. Nakłada na nie, między innymi, obowiązek przytaczania okoliczności faktycznych i dowodów w określonym czasie i pod określonymi rygorami procesowymi. Nie odnosi się natomiast do sądu i nie określa jego uprawnień ani obowiązków, a zatem nie może być przez sąd naruszony. Już samo to sprawia, że zarzut naruszenia art. 217 § 1 k.p.c. był bezzasadny.

Niezależnie od powyższego Sąd Okręgowy zwraca uwagę, że nie jest prawdą, jakoby Sąd Rejonowy pominął wniosek dowodowy powoda o zwrócenie się do producenta pojazdu z pytaniem, czy dopuszcza możliwość naprawy lakierniczej elementów zakwalifikowanych w opinii biegłego do lakierowania, skoro na rozprawie w dniu 4.01.2017r. rozstrzygnął o nieuwzględnieniu tego wniosku dowodowego (k. 112), a w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wyjaśnił, że bezprzedmiotowe jest, czy producent motocykla H. miałby dopuszczać możliwość naprawy lakierniczej ww. elementów, skoro z opinii jednoznacznie wynika, które elementy można przywrócić do stanu sprzed zdarzenia w dniu 21.09.2013r. poprzez wykonanie naprawy lakierniczej, co powoduje usunięcie szkody. Postanowienia o oddaleniu wniosku dowodowego nie można zaś traktować jako jego zupełnego pominięcia. W ocenie Sądu Okręgowego brak podstaw do uznania, by taka decyzja Sądu rozpoznającego sprawę stanowiła uchybienie procesowe. Kwestia możliwości naprawy lakierniczej elementów zakwalifikowanych w opinii biegłego do lakierowania została przez Sąd I instancji w sposób wyczerpujący i wystarczający dla rozstrzygnięcia wyjaśniona.

Sąd Okręgowy zwraca uwagę, że biegły T. M., sporządzający opinię w niniejszej sprawie, wypowiadał się w tej kwestii dwukrotnie a sformułowane przez niego wnioski są przekonujące i pozwalają na przyjęcie, że uszkodzenia zakwalifikowane przez biegłego do lakierowania powinny być w taki właśnie sposób naprawione. Sąd Okręgowy miał na uwadze, że ustalenia w tym zakresie biegły opierał na danych z systemu (...), który to system przewidywał naprawę tych konkretnych części właśnie min. poprzez lakierowanie. Jest to profesjonalny system kalkulacji kosztów napraw, posługujący się technologią napraw opartą o informacje dostarczane w tym zakresie przez producentów pojazdów. W opiniach uzupełniających z dnia 27.05.2016r., a później z dnia 21.10.2016r. biegły wskazywał, że naprawa uszkodzonych elementów kwestionowanych przez powoda była możliwa poprzez ich lakierowanie. Dla Sądu

Okręgowego przekonywujące jest to, że biegły ustalił, iż na ww. elementach motocykla uszkodzeniu uległa jedynie powłoka lakiernicza, zaś same elementy nie uległy uszkodzeniu w postaci deformacji, czy też innego naruszenia ich konstrukcji i nie wymagają naprawy, a jedynie odnowienia powłoki lakierowej (k. 104). Uszkodzenia powstałe na tych elementach nie naruszają ich konstrukcji, nie wpływają na ich właściwości wytrzymałościowe czy też geometrię zawieszenia kół pojazdu, jak również nie wpływają na bezpieczeństwo jego użytkowania (k. 82). W związku z tym Sąd Okręgowy stwierdza, że wymiana tych elementów w okolicznościach niniejszej sprawy byłaby nieekonomiczna. Podkreślić

w tym miejscu należy, że odszkodowanie ma na celu doprowadzenie pojazdu do stanu sprzed wypadku, ale równocześnie nie jest akceptowana sytuacja, w której uprawniony do rekompensaty uzyskałby jakieś nieuzasadnione wzbogacenie kosztem ubezpieczyciela a przy ocenie trzeba brać pod uwagę przede wszystkim racjonalne możliwości naprawienia szkody.

Nie zachodzi też zarzut naruszenia 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie błędnej, swobodnej oceny materiału dowodowego oraz przez brak jego wszechstronnego rozważenia. W myśl tego przepisu, sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Ocena dowodów polega na ich zbadaniu i podjęciu decyzji, czy została wykazana prawdziwość faktów, z których strony wywodzą skutki prawne. Celem sądu jest tu dokonanie określonych ustaleń faktycznych, pozytywnych bądź negatywnych i ostateczne ustalenie stanu faktycznego stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia. Jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.). Tylko

w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami, lub gdy wnioskowanie Sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona.

W kontekście powyższych uwag należy stwierdzić, iż wbrew twierdzeniom apelującego w rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w oparciu o cały zgromadzony materiał dowodowy (dokumenty, opinia biegłego- główna i uzupełniająca) i nie naruszył dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c. Przeprowadzona przez tenże Sąd ocena materiału dowodowego jest w całości logiczna i zgodna z zasadami doświadczenia życiowego, zaś podniesione w tym zakresie w apelacji zarzuty stanowią w istocie jedynie niczym nieuzasadnioną polemikę z prawidłowymi i nieobarczonymi jakimkolwiek błędem ustaleniami Sądu

I instancji. W szczególności za prawidłową, zgodną z zasadami wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego, uznać należy pozytywną ocenę mocy dowodowej opinii wydanej w przedmiotowej sprawie przez biegłego T. M..

Apelujący wielokrotnie podkreślał, że z oświadczenia oficjalnego przedstawiciela H. (...) w Polsce jednoznacznie wynika, iż producent w żadnym wypadku nie przewiduje możliwości lakierowania kwestionowanych elementów motocykla. W odniesieniu do tego trzeba jednak zauważyć, co wynika z ustaleń biegłego zaprezentowanych w opinii z dnia 27.05.2016r., że na części z elementów kwestionowanych przez powoda występowały, oprócz uszkodzeń powstałych podczas zdarzenia z dnia 21.09.2013r., inne uszkodzenia, które nie mogły powstać podczas tego zdarzenia, jak również część z tych elementów podlegała już wcześniej naprawom lakierniczym, jak choćby błotnik przedni czy wykładzina zbiornika paliwa (k. 83-84). Okoliczność ta skutkuje uznaniem, że

w twierdzeniach powoda zachodzi pewna niekonsekwencja, skoro wcześniej lakierowanie uszkodzonych elementów mu nie przeszkadzało. Tym bardziej powoływanie się w toku tego postępowania na oświadczenia producenta pojazdu, iż nie jest możliwa naprawa uszkodzonych elementów przez lakierowanie, nie może odnieść zamierzonego skutku.

Z uwagi na powyższe, w pozostałym zakresie (tj. co do wniosku powoda o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kwoty 10 568,35 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 16.11.2013r. do dnia zapłaty oraz o ponowne rozstrzygnięcie co do kosztów postępowania przed Sądem I instancji) Sąd Okręgowy oddalił apelację, o czym orzekł w punkcie 2 sentencji na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono jak w punkcie 3 sentencji na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c. Wprawdzie na skutek apelacji powoda zaskarżony wyrok został częściowo zmieniony, ale należy mieć na względzie, że zmiana ta była niewielka (odnosiła się tylko do początkowego biegu terminu odsetek), natomiast w zakresie roszczenia głównego apelacja została oddalona.

(...)